

POSUDEK OPONENTA

Romský jazyk a literatura z pohledu romských dětí

(BAKALÁŘSKÁ PRÁCE)

Autor práce: Zuzana Bušková

Vedoucí práce: Mgr. Lada Viková

Autorka se ve své práci zaměřila na povědomí romských dětí o romštině a romské literatuře, a na otázky související s jejich praktickou znalostí romštiny. Položila si výzkumné otázky vycházející z poznatků lingvistické antropologie. Týkaly se např. jazykové kompetence dětských mluvčích v romštině nebo jazykové akvizice a bilingvismu. Kromě dětí byli autorčinými informátory i pedagogové ze základní školy a pracovníci neziskové organizace. Terénní výzkum kvalitativního charakteru prováděla autorka práce po dobu osmi měsíců v Jaroměři, kde žije relativně početná romská populace.

Důležitou se pro autorku stala metoda zúčastněného pozorování v neziskové organizaci a metoda polostrukturovaných, v případě romských dětí spíše neformálních, rozhovorů. Těmito metodami zjistila zajímavé informace o užívání romštiny a o způsobech, jakými si ji děti osvojují v rodině. Údaje, které zjistila, se poněkud liší zejména od představ pedagogů ve škole, kteří žijí v domnění, že romština je pro děti už mrtvým jazykem. Pro hlubší prozkoumání vztahu dětí k mateřštině svých rodičů nebo prarodičů a k zjištění názorů dětí na romský jazyk a literaturu, sloužil tedy autorce kvalitativní výzkum a lze konstatovat, že jej provedla v rámci možností pečlivě a kompetentně.

Slabinou práce je z mého pohledu skutečnost, že nejsou uvedeny

přílohy polostrukturovaných rozhovorů, které vedla s pedagogy a se zaměstnanci neziskové organizace. Z tohoto důvodu lze jen obtížně hodnotit, jakým způsobem prováděla jejich analýzu. Autorka průběžně a v souladu s citačním územ odkazuje na důležité zdroje, které ve své práci použila. Někdy je ovšem patrné, že se v odborné literatuře, která se týká zvolených témat, plně neorientuje. Např. ke kapitole „Romský etnolekt češtiny“ by neměl chybět odkaz na stejnojmennou publikaci M. Bořkovcové (Praha 2006). Naopak odkazy na autory, kteří jenom kompilují dávno řečené – např. citace na str. 23 (s odkazem na Ryvolovou 2011) anebo odkazování na zdroj, který ale nelze dohledat v „Použité literatuře“ na konci práce (Viková 2006: 7175), jsou poměrně zásadní nedostatky.

Jako celek je však předkládaná práce zdařilá. Její struktura je jasná a logická, pro svůj účel je podložena dostatečným terénním výzkumem a autorka (s výjimkou výše uvedených výhrad) vychází i z relevantní literatury. Otázky, které si položila, v práci zodpověděla. Vzhledem k celkovým kvalitám práce, ji doporučuji k obhajobě a **navrhuji ji hodnotit stupněm výborně.**

Praha 14. 5. 2015

Vypracoval: Mgr. Zbyněk Andrš, Ph.D.